

Il-Festival Mediterranju tal-Letteratura reġa' magħna

JEAN PAUL BORG GHAL INIZJAMED

WASALNA FI ŻMIEN LI QEGHDIN INHOSSUNA AKTAR EWROPEJ MILLI MEDITERRANJI.

Meta taghti daqqa t'ghajn lejn il-madwar tara l-element Mediterranju tal-gżira dejjem jitnaqqar dik il-farka aktar u jagħmel il-wisgħa għal elementi li huma inqas, skontna, horox, li jleqqu, li ma jaqtgħux jekk tmiss magħhom, oghla minn qatt qabel donnhom fi sfida max-xemx Mediterranja li daqskemm kultant tahraqna taghtina l-kulur tagħna. Ibda mill-ħitan tas-sejjeħ u spicċa fid-dgħajsa Maltija li ġiet mibdula ma' biċċiet tal-bahar bla tmun halli jġru iżjed.

Iżda għal dawn l-aħħar 15-il sena, kull Awwissu, f'xahar li johroġ aktar il-Mediterranjità ta' din il-gżira, Inizjamed torganizza Festival Mediterranju tal-Letteratura, u l-ghaġġla titpoġġa fil-ġenb. Fih il-letteratura toħroġ minn fuq il-karta, titla' fuq palk, u tiġi ċċelebrata b'lingwi differenti minn awturi differenti minn madwar l-erbat irjeh, f'dan il-Mediterran, li għal darb'ohra jservi bhala punt ta' tlaqqiġ u skambji, bħal kif għamel minn żmien il-Feniċi 'l hawn.

Il-letteratura hi haġa hajja hafna aktar milli nahsbu, u għalhekk hi ta' min jiċċelebraha f'festival. Ibda mill-poezija. Il-poezija mhix qieghda hemm biex taqraha f'qalbek. Il-poezija qieghda biex toħroġ l-emozzjonijiet ta' ġewwa li ilhom moħbija. Il-poezija tant hi hajja li għandha ritmu li jimita lir-ritmu tal-hajja, tat-thabbit tal-qalb, tat-tkarwit tar-raqħad,

tal-mewġa wara l-ohra thabbat max-xatt, kultant kuntenta thabbat bil-mod mal-moll, drabi ohra b'hafna rabja trid tidhol 'il ġewwa hdejn min ilu jinkiha u jimbuttaha.

Wahda mill-awturi mistiedna għal din is-sena se tkun Elizabeth Grech, li l-bahar għaliha tant hu importanti li tniżżel darbtejn fit-titlu tal-ġabra tal-poeziji tagħha, bejn bahar u bahar. Żewġ awturi ohra Maltin għall-festival ta' din is-sena se jkun l-friski bil-Premju Nazzjonali tal-Ktieb fil-poezija u l-proża rispettivament. Antoine Cassar, l-awtur ta' Erbghin Jum, li jara l-mixi s-salmura tal-qalb, u l-kelma li tfsir skietu, u Lorraine Vella, li tant kellha bżonn tifrex mill-Mediterran li għażlet Rokit bhala l-isem tar-rumanz tagħha. Magħhom, se jkun hemm Rena Balzan, li fit-tmeninijiet kienet diġà temmen li l-koll ta' Nisel Wiehed.

Il-Malti ta' dawn l-erba' awturi se jiddakkar u jinqasam ma' Habib Tengour mill-Alġerija, Yolanda Pantin mill-Venezwela, Sampurna Chattarji mill-Indja, Astrid Alben mill-Gran Brittanja, Eric Ngalle Charles mill-Kamerun, Rasha Abbas mis-Sirja u Davide Rondoni mill-Italja. Ma' min hu qrib tagħna u nafuh, ma' min hu 'l bogħod u nafuh inqas. Ma'

min bħalissa għadu kif għadda jew għadu għaddej minn burraxka.

Stejjer qosra, biċċiet minn rumanzi se jitwasslu għand il-poplu mill-kittieba nfushom, u l-memorja tar-rumanz moqri fuq ir-radju minn lehen wiehed li jagħmilha ta' tnejn taf tfeġġ lura.

Għal ġimgħa shiħa, it-12-il awtur mistieden jiltaqgħu flimkien, jgħixu flimkien, u jittraduċu lil xulxin. Il-Malti jitle' fuq l-istess pjattaforma tal-lingwi mitkellma mill-miljuni, u jesprimi dak li qed thoss is-Sirjana jew il-Venezweljana. It-Taljan jew il-Franċiż se jesprimi dak li qed ihoss il-Malti fuq din il-gżira li hawn min ma jafx biha. Mal-mużika tal-ilsna, kultant tindaqq il-mużika mill-istrumenti.

Għal ġimgħa shiħa bejn it-18 u l-24 ta' Awwissu, fil-Forti Sant Iermu se naqsmu hbiberiji ġodda u ngeddu l-Mediterran mhux bhala bahar magħluq imma bhala bahar li jwassalna għand xulxin.

Għal aktar informazzjoni ara s-sit tal-Festival: <https://www.inizjamed.org/>.

